

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2023
Institution	HF & VUC Vest, Esbjerg & Omegn
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Samfundsfag B
Lærer(e)	Jørn Wenzelsen
Hold	NsaB123vnet E23 (fjernundervisning)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kriminalitet
Titel 2	EU's muligheder og udfordringer
Titel 3	Dansk økonomi og arbejdsmarked
Titel 4	Social og Økonomisk ulighed
Titel 5	Dansk politik

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Kriminalitet
Indhold	<u>Kernestof:</u> Skov, Oliver Boserup m.fl. (2023). ”Fra drengestreger til bandekrig – perspektiver på kriminalitet (i-bog)”. Kap. 1 (Hvad er kriminalitet), Kap. 2 (Hvorfor bliver man kriminel?), Kap. 4 (Hvorfor bliver man bandemedlem?), Kap. 7 (Hvorfor straffe staten kriminelle?) og Kap. 8 (Kriminalitet – Hvad siger politikerne?) <u>Supplerende materiale:</u> Dr.dk (marts 2020). Kriminelt – farvel til bandelivet”. https://www.dr.dk/drtv/se/kriminelt_-farvel-til-bandelivet_336274 Dr.dk. ”Skal politiet have ansigtsgenkendelse?”. https://www.youtube.com/watch?v=UY89w4-78o0 Dr.dk. ”Hvorfor vil USA efterligne Danmark?” https://www.youtube.com/watch?v=uLYx6bYUIHQ Dr.dk. ” Hvordan straffer vi drab i Danmark?”. https://www.youtube.com/watch?v=ra_ktNE_bII Dr.dk. ”Hjemmerøver og møbelbygger: Har Mikkel det for let?”. https://www.youtube.com/watch?v=QWfLSFhN04E Dr.dk. ”Hvorfor giver Kina sine borgere point?”. https://www.youtube.com/watch?v=tdXU0vFdoKM Dr.dk (2022). ”Indefra med Anders Agger – buret inde på 8 kvm.” https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger_-buret-inde-paa-8-kvm_357558. Danmarks statistik. Diverse statistiske undersøgelser.
Omfang	Fjernundervisning
Særlige fokus-punkter	<u>Kernestof:</u> - Identitetsdannelse og socialisering - Social differentiering - herunder køn Forløbets særlige fokuspunkter: Hvorfor bliver man kriminel? – årsager til kriminalitet. Til at undersøge, belyse denne problemstilling anvendtes følgende teorier, modeller: Robert Merton, Sutherland, Hirschi og SNAP-modellen Med udgangspunkt i tv-udsendelsen ”Kriminelt – farvel til bandelivet” har kursisterne undersøgt, hvad der ligger til grund for bandemedlemskab - hvorfor bandemedlem? Til at undersøge dette anvendtes Pierre Bourdieu, Axel Honneth, Albert Cohen.

	Med Immanuel Kant og Utilitarisme har kursisterne diskuteret hvordan staten straffer kriminelle. Den retfærdige straf versus den nyttige straf. Herunder inddragelse af de politiske partier og deres holdning til straf – værdipolitik. Faglige mål i forløbet: • Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå • Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger. • Sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller.
Væsentligste arbejdsformer	I forbindelse med forløbet har kursisterne afleveret en skriftlig aflevering samt afleveret disposition med efterfølgende mundtlig fremlæggelse. Begge opgaver udarbejdet på grundlag af nedenstående bilagsmateriale. • Danmarks Statistik (marts 2016). https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=26418 • Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. ”Kriminalitet - Kriminalitet blandt unge og mindreårige”. https://klassesamfund.dk/dataunivers/kriminalitet-kriminalitet-blandt-unge-og-mindreaarige • Danmarks Statistik (juni 2022). Publikation: ”Fødselsårgangenes kriminalitet 2021”. • Jyllands-Posten (2018). ”Regeringen svinger hammeren over for kriminelle unge” • Jyllands-Posten (2018). ”Debat: Regeringen er 180 grader forkert på den”

Titel 2	EU's muligheder og udfordringer
Indhold	<u>Kernestof:</u> Brøndum, Peter & Thor Banke Hansen (2017). "Luk samfundet op!". Forlag: Columbus. S. 167-173. Iversen, Kristian (2017). "Nationer og nationalisme. Perspektiver på national identitet". Forlag: Columbus. S. 99-101; 111-113; 118-120. Skov, Oliver Boserup m.fl. (2022). "Samf på B. Din grundbog om sociologi, politik og økonomi (I-bog)". Forlag: Columbus. Kap. 4.1 (Politik – hvad er det?), Kap. 4.2 (Hvordan kan et demokrati se ud?), Kap. 4.4 (Folketingets rolle og position – magtens tredeling), Kap. 4.7 (EU's institutioner og beslutningsproces). <u>Supplerende materiale:</u> EU.dk. "EU's historie". https://www.eu.dk/da/fakta-og-tal/medlemslande/eus-historie EU.dk. "Københavnskriterier". https://www.eu.dk/da/leksikon/Koebenhavnskriterierne. https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_da (information om EU's institutioner). Freedomhouse.org. Nyheder.tv2.dk (jan. 2023). "Fagbevægelse vil have folkeafstemning om store bededag". Bilag 1: Jyllands-Posten (13. sep. 2023). "Fremmarch for det yderste højre lægger pres på magtfuld EU-chef". Bilag B2: Dansk Industri
Omfang	Fjernundervisning
Særlige fokus-punkter	I dette forløb har kursisterne arbejdet med følgende temaer: • Demokrati - repræsentativt og direkte demokrati • Demokratiforståelser: konkurrencedemokrati, deltagelsesdemokrati og deliberativt demokrati. • De sociale medier og demokratiet • EU - en demokratisk udfordring?

	• Formel og reel suverænitet • EU-institutioner • Euroskepsis - populisme • EU og integrationsstrategier. Kernestof i forløbet har været følgende: 1. Politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier 2. Magtbegreber og demokratiopfattelser 3. Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU. Hvilken rolle spiller sociale medier i et demokrati? Og hvorvidt er denne rolle positivt eller negativt rolle ift. en demokratisk samtale og demokratiet? Tillige har dette forløb haft fokus på EU-institutioner, euroskepsis, demokratisk underskud, mellemstatslig og overstatslig samarbejde, suverænitetsafgivelse (formel og reel), højrenationale bevægelser i Europa, integrationsteorier (neofunktionalisme og intergovernmentalismen). Disse emner er behandlet ud fra følgende spørgsmål: - Hvordan fungerer EU? - Hvilke demokratiske udfordringer forbundet med EU og EU-samarbejdet? - Hvorfor er de højrenationale partier i Europa imod EU? - Hvordan skal fremtidens EU ser ud? Faglige mål i forløbet: - Anvende viden, begreber, og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger - Undersøge og dokumentere et politikområde herunder betydning af EU - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Påvise faglige sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	I forløbet afleveret en skriftlig aflevering samt udarbejdet en disposition med efterfølgende mundtlig fremlæggelse.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Dansk økonomi og arbejdsmarked
Indhold	<u>Kernestof:</u> Skov, Oliver Boserup m.fl. (2019). ”Samf på B - din grundbog om sociologi, politik og økonomi (2. udgave)”. Forlag: Columbus. Kap. 5.1 (Politiske ideologier), kap. 5.2 (Velfærdsmodeller - hvem skal levere velfærden?), kap. 5.3 (Den danske velfærdsstats udfordringer), kap. 5.4 (velfærdsstatens fremtid - hvem skal løse opgaverne?), kap. 7.1 (hvad er økonomi?), kap. 7.2 (det økonomiske kredsløb og konjunkturer), kap. 7.3 (samfundsøkonomiske mål), kap. 7.4 (økonomisk politik - hvordan kan man styre samfundsøkonomien?), kap. 7.5 (EU og økonomisk politik - hvem kan egentlig gøre hvad?), kap. 7.7 (Globaliseringen - hvad betyder den for dansk økonomi). <u>Supplerende materiale:</u> Fagbevægelsens Hovedorganisation (2020). ”En udhuling af dagpengene er en udhuling af selve flexicurity”. Danmarks Statistik (maj 2023). ”Inflation og kerneinflation” og ”Ledighed” De Økonomiske Råd (maj 2023). ”Naturgas” Jyllands-Posten (marts 2023). ”Vi har bankuro nu. En bankkrise, om du vil. Det fører dog ikke til en ny finanskriser (uddrag)” De Økonomiske Råd (maj 2023) ”Finanspolitik”.
Omfang	Fjernundervisning
Særlige fokuspunkter	Kernestof (jf. læreplan): - Politiske ideologier - Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund - Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling og økonomisk styring nationalt. - Globaliseringens og EU’s betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold. I forløbet har kursisterne arbejdet med følgende temaer: 1. Ideologier og velfærdsmodeller/velfærdstrekant 2. Interne udfordringer - med fokus på den demografiske udvikling og hvilke løsninger herpå via inddragelse velfærdstrekanten. 3. Globalisering (eksterne udfordringer) 4. Flexicurity-modellen

	5. EU og den frie bevægelighed med hovedfokus hvorvidt den danske velfærdsmodel/velfærdsydelse kommer under pres grundet den frie bevægelighed. 6. Økonomi - med hovedfokus på finanspolitik. Hvilke økonomiske instrumenter ift. de økonomiske konsekvenser af corona-krisen? Tillige fokus på multiplikator-effekten, ØMU-kriterier og keynes versus Friedman. 7. Konkurrencestaten - herunder arbejdsmarkedspolitik, strukturpolitik, opkvalificerings- og strammingsstrategi, konkurrenceevne. 8. Hvilke årsager til den stigende inflation. Faglige mål i forløbet: - Undersøge og dokumentere et politikerområde, herunder betydning af EU og globale forhold - Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsning herpå. - Demonstrere viden og fagets identitet og metoder - På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.
Væsentligste arbejdsformer	Afleveret en skriftlig opgave og foretaget en mundtlig fremlæggelse med henblik på at træne de faglige mål.

Titel 4	Social og økonomisk ulighed
Indhold	<u>Kernestof:</u> Brøndum, Peter & Jakob Glenstrup Jensby (2014). "Ulighedens mange ansigter - perspektiver på social ulighed". Forlag: Columbus, s. 47-54; 59-61; 108-113. Skov, Oliver Boserup m.fl. "Samf på B" (i-bog). Forlag: Columbus. Kap. 3.1 (Social ulighed – er alle lige i Danmark?), Kap. 5.1 (Politiske ideologier), kap. 5.2 (velfærdsmodeller), kap. 7.3 (Gini koefficient). <u>Supplerende materiale:</u> Cepos.dk "Udvikling i Gini-koefficient – 1987-2021". Dr.dk (2019). "Regeringen vil genindføre officiel fattigdomsgrænse: Vi er blevet klogere siden sidst". Dr.dk (2021). "Henry vokser op i USA's farligste postnummer". Horisont-udsendelse

	https://www.dr.dk/drtv/episode/horizont-henry-vokser-op-i-usas-farligste-postnummer_247790 Jyllands-Posten (16. aug. 2020). ”Ekspertter: Polarisering har stor betydning”. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (januar 2020). <i>Figur 1. Udvikling i antal personer under fattigdomsgrænsen, SDG-mål for relativ fattigdom</i>. I publikationen: ”Flere års stigning i fattigdom afløses af stagnation”. Rockwool Fonden (februar 2018). I publikationen: ”Afkast af uddannelse. Det samfundsmæssige og individuelle rationale”. S. 36. World Economic Forum (2019). ”France, inequality and the social elevator”.
Omfang	Fjernundervisning
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - Identitetsdannelse og socialisering - Social differentiering - herunder køn - Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund Forløbet startede ud med fokus på de politiske ideologier/politiske grundholdninger og kunne identificere hvilken ideologi der gemmer sig bag de forskellige politiske udsagn. Herefter fokus på velfærdsmodeller og velfærdstrekant og hvilken ideologi der ligger til grund for den enkelte velfærdsmode. Herunder foretaget sammenligninger mellem forskellige lande ift. skattryk, offentlige ydelser etc. Tillige er gini-koefficient medtaget til at beskrive ulighed i et samfund og hvilke fordele og ulemper ift. benyttelse af gini-koefficient. Endvidere har vi i forløbet stillet spørgsmålet: Hvorfor ulighed? Til at forklare, beskrive har kursisterne skulle anvende Pierre Bourdieu, Anthony Giddens, den funktionalistiske teori, Karl Marx og John Rawls. Desuden arbejdet med relativ og absolut fattigdom, fattigdomsgrænse og den samfundsfaglige metode. Faglige mål i forløbet: • Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå • Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt

	enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger. • Sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller.
Væsentligste arbejdsformer	I forløbet foretaget skriftlig aflevering og en mundtlig fremlæggelse med henblik på at træne de faglige mål.

Titel 5	Dansk politik
Indhold	<u>Kernestof:</u> Brøndum, Peter m.fl. (2018). ”Politikbogen”. S. 120-124 og 130-131 (Rational Choice teorien). Forlag: Columbus. Skov, Oliver Boserup m.fl. ”Samf på B - din grundbog om sociologi, politik og økonomi (i-bog)”. Forlag: Columbus. Kap. 5.1 (politiske ideologier), kap. 6.1 (Partier i forandring – nye politiske skillelinjer?), kap. 6.2 (De politiske partiers adfærd – teorier om partiadfærd), kap. 6.3 (Vælgeradfærd – forandringer i vælgernes politiske opførsel), kap. 6.4 (Minerva-modellen – er der vendt op og ned på den politiske skala?), s. 35-36 (Anthony Giddens). <u>Supplerende materiale:</u> Altinget.dk (sep. 2019). ”Radikale, DF og Socialdemokratiet holder landsmøder: Mød deres vælgere”. Dr.dk (september 2022). ”Partier i brand – Dansk Folkeparti”. https://www.dr.dk/drtv/episode/partier-i-brand_-dansk-folkeparti_337308 Dr.dk. ”Meningsmåling”. Det danske valgprojekt (juli 2020). ”Danske vælgere 1971-2019 – En oversigt over udviklingen i vælgernes holdninger mv. Hans Mortensen. ”Kraftløst supervåben”. I: Weekendavisen.

	Bilag 3: Meningsmålingsinstituttet Norstat Danmark (juni 2021). SurveyBanken 2019. ”Meningsmåling”
Omfang	Fjernundervisning
Særlige fokus-punkter	Kernestof i dette forløb har været følgende: - Social differentiering og kulturelle mønstre - Politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd I forløbet har kursisterne arbejdet med partiernes politiske standpunkter og herunder placerer partierne ift. fordelings- og værdipolitik. Ronald Inglehart anvendt til at forklare hvorfor værdipolitik er markant tilstede i dagens politik. Tillige set på hvorledes partityperne har ændret sig fra klassepartier til catch-all-parti; og hvad begrundelsen er for dette skiftet. Hovedfokus i dette forløb har dog været hhv. partiadfærd og vælgeradfærd. Med hensyn til partiadfærd har vi anvendt Downs teori, Molins model og Kaare Strøm. I forhold til vælgeradfærd har eleverne haft fokus på hvorfor man er gået fra class-voting til issue-voting - herunder ”nærhedsmodellen” og ”retningsmodellen”. Endvidere haft fokus på Rational Choice teorien, Den sociologisk model/Minerva-modellen og hvilke faktorer der ligger til grund for danskernes stemmeafgivelse. Faglige mål i forløbet: - Demonstrere viden om fagets identitet og metode - Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller - Formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi - Sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre.
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlig aflevering og mundtlig fremlæggelse med henblik på at opnå færdigheder ift. de faglige mål.

